

17.10.2017

Štvrtstoročnica Svetového dňa boja proti chudobe

Presne štvrtstoročie si pripomíname Svetový deň boja proti chudobe a význam spoločného úsilia ak nie za úplné odstránenie tohto fenoménu, tak aspoň za jeho zníženie. V roku 1992 17. október oficiálne uznala Organizácia spojených národov. Rezort práce sa do boja proti chudobe systematicky zapája a pretavuje do reality jeden z dôležitých cieľov vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády SR, a tým je vytváranie predpokladov pre zvyšovanie kvality života občanov.

Ochrana osôb pred upadnutím do chudoby tvorí jeden z pilierov systému sociálnej ochrany. Miera ohrozenia nezamestnaných chudobou a sociálnym vylúčením je v SR takmer identická s priemerom EÚ (44% ženy, 50% muži). Veľkú zásluhu na tom majú aktivity rezortu, vďaka ktorým v prvom rade ľudia ľahšie získavajú prácu. Zamestnanie je prirodzene prvým predpokladom na vymávanie sa spod chudoby. Preto nás teší pokračujúce historické zvyšovanie zamestnanosti a znižovanie počtu nezamestnaných najmä zo skupiny mladých a ľudí, ktorí nepracovali viac ako rok. Zároveň pokračuje trend vytvárania nových pracovných miest, či rastu reálnych miezd, a to aj zásluhou každoročného razantného zvyšovania minimálnej mzdy - z 327,20 € v roku 2012 na avizovaných 480 € v roku 2018, čo je nárast o takmer 47%.

MPSVR SR naďalej pokračuje v realizácii projektov na podporu vytvárania pracovných miest pre mladých, dlhodobo nezamestnaných či ľudí starších ako 50 rokov. Zároveň chce uľahčiť dlhodobo nezamestnaným dostať sa na trh práce aj prostredníctvom podpory a rozvoja sociálnej ekonomiky. Pripravilo preto nový zákon, vďaka ktorému sa vytvorí priaznivejšie podnikateľské prostredie pre sociálne podnikanie. V Európskej únii pracuje v sociálnych podnikoch vyše 14 miliónov osôb, čo predstavuje viac ako 6,5% celkovej zamestnanosti. „Tento zákon je pre Slovenskú republiku veľmi dôležitý, pretože uľahčí zamestnávanie dlhodobo nezamestnaných najmä v menej rozvinutých regiónoch s vyššou nezamestnanosťou. Na podporu už máme vyčlenených 120 miliónov eur z operačného programu Ľudské zdroje, pripravené sú aj ďalšie finančné prostriedky na granty a pôžičky,“ približuje Ján Richter. O zákone by mala vláda rokovať ešte v tomto roku.

Na riešenie chudoby majú priamy dopad predovšetkým opatrenia zamerané na podporu aktívnej účasti osôb na trhu práce a ekonomickej aktivity ich domácností, rovnako aj zvyšovanie vedomostí a zručností. Od januára 2014 poskytujú úrady práce dlhodobo nezamestnaným, ktorí si nájdu prácu, osobitný príspevok ako motiváciu prijať aj zamestnanie s nižšou mzdou. Následne rezort práce od 1. januára 2015 vymedzil nové podmienky pre vznik nároku na osobitný príspevok, a to súbehom tejto finančnej podpory, príjmu zo zamestnania a pomoci v hmotnej núdzi. Týmto opatrením sme od začiatku roku 2015 motivovali k nástupu do práce viac ako 37-tisíc dlhodobo nezamestnaných. Pozitívny vplyv na zníženie rizika chudoby má od 1. 5. 2017 aj posledná novela zákona o pomoci v hmotnej núdzi. Stanovuje, že za príjem na účely pomoci v hmotnej núdzi sa nepovažuje 50 % z príjmu člena domácnosti, ktorému sa poskytuje osobitný príspevok z jeho pracovného pomeru alebo iného pracovného vzťahu.

Rovnako na podporu riešenia chudoby sú ciele opatrenia v rámci Operačného programu potravinovej a základnej materiálnej pomoci 2014 – 2020 - poskytovanie potravinových balíčkov, hygienických balíčkov, poskytovanie teplého jedla.

V pôsobnosti MPSVR SR sa poskytujú dotácie na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením a dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením. Občanovi v krízovej životnej situácii alebo v mimoriadne nepriaznivej sociálnej situácii je možné pomôcť formou dotácie na podporu humanitárnej pomoci najviac v sume 800 eur ročne.

Okrem toho využívame v rámci programového obdobia na roky 2014 – 2020 finančné prostriedky ESF aj na podporu sociálneho začleňovania znevýhodnených skupín ľudí. Ako príklad je možné uviesť projekt Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni. Jeho špecifickým cieľom je zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane účasti na trhu práce.

Ďalším z projektov je Terénna sociálna práca v obciach. Zameriava sa na riešenie naliehavých problémov a potrieb predovšetkým obyvateľstva najviac ohrozeného chudobou a sociálnym vylúčením. Ďalej projekty na podporu osamostatnenia sa mladých dospelých po ich odchode z detského domova, na schopnosť samostatne sa živiť, udržať si bývanie, nájsť pracovné uplatnenie, na uľahčenie vstupu na trh práce, ako aj celý rad ďalších projektov určených pre ľudí s príjmom pod hranicou chudoby, bezdomovcov, mladých dospelých po ukončení ústavnej starostlivosti, rizikové skupiny detí a mládeže, občanov s ťažkým zdravotným postihnutím, osamelých ľudí odkázaných na pomoc a pod.

V neposlednom rade treba spomenúť aj fakt, že MPSVR SR zaviedlo do nášho systému minimálny dôchodok, ktorý prispieva k zvýšeniu životnej úrovne dôchodcov s nízkymi dôchodkami. Zároveň zabezpečuje ľuďom, ktorí celý život pracovali, aby sa po odchode na zaslúžený odpočinok neocitli v hmotnej núdzi. Tradíciou sa už stal vianočný príspevok k dôchodku. „Obdobie vianočných sviatkov je vždy spojené s vyššími finančnými výdavkami, čo má osobitný dopad na nízkopříjmových poberateľov dôchodku. Dôchodcovia s najnižšími dôchodkami si naďalej zaslúžia pozornosť a zvýšenie ich reálnych príjmov aj vďaka vianočnému príspevku,“ hovorí minister Ján Richter.